

Олександр М. Помаз, Руслан С. Корнет

**АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ІНТЕГРОВАНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ В КОНТЕКСТІ ТРИСТОРОННЬОГО ПАРТНЕРСТВА
«ВЛАДА-БІЗНЕС-ГРОМАДА»**

Статтю присвячено дослідженню теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо впровадження адаптивного управління підприємствами агропродовольчої сфери в умовах граничної дестабілізації сучасного світу. Актуальність теми зумовлена переходом глобального середовища від стану VUCA до стану BANI (крихкість, тривожність, нелінійність, незбагненність), що робить традиційні інерційні моделі менеджменту неефективними. Автори наголошують, що агропродовольча сфера є фундаментальною ланкою економіки України, забезпечуючи продовольчу безпеку та валютні надходження, проте її стійкість сьогодні залежить від здатності суб'єктів господарювання до гнучкої перебудови стратегій.

В основі пропонованого підходу лежить формування інституційних засад тристороннього партнерства в системі «влада-бізнес-громада». У межах цієї моделі роль влади трансформується у функцію творця «адаптивного поля» через регуляторну та інфраструктурну підтримку. Бізнес виступає рушійною силою інновацій та резильєнтності, впроваджуючи Agile-підходи та диверсифікуючи виробництво. Ключовою ланкою визначено громаду, яка забезпечує підприємству соціальну легітимізацію, забезпечує людський капітал та витрачений соціальний контроль, що є необхідним для довгострокової стійкості.

Особливу увагу приділено кластерній моделі взаємодії, яка функціонує як «жива система» та дозволяє реалізувати механізм колективної відповіді на зовнішні виклики. Доведено, що спільний доступ до інформації та інтеграція науково-дослідного потенціалу (R&D) в межах кластера знижують рівень тривожності учасників та дозволяють оперативно впроваджувати адаптивні технології, такі як точне землеробство. Центральна зона взаємодії акторів стає стабілізаційним хабом, де фінансова оперативність бізнесу та соціальний капітал громади консолідується для поділу ринкової незбагненності.

Практична значущість результатів виникає у розробці конкретних заходів для кожного учасника тріади: від створення регіональних координаційних рад влади до впровадження стратегій корпоративної соціальної відповідальності бізнесом та розвитку адаптивного людського капіталу громадою. Перехід від жорстких ієрархічних систем до гнучких партнерських екосистем є ключовою умовою резильєнтності агропродовольчих підприємств та забезпечення сталого розвитку сільських територій.

Ключові слова: адаптивне управління, агропродовольча сфера, підприємства, інновації, інтеграція, резильєнтність, світ BANI, моделі взаємодії, тристороннє партнерство, співпраця «влада-бізнес-громада», кластерна модель, екосистема.